

Kirsten Jørgensens prædiken skærtorsdag

Taler

Kirsten Jørgensen
Provst

Dato

28. marts 2024

Sted

Godthaabskirken

Omstændigheder**Prædikentekster**

Salmernes Bog kapitel 116
Johannesevangeliet kapitel 13, vers 1-15

Salmer

O glædelig dag
Tænk, erantis, at du gider
Herren god, som uden grænser
Igen berørt
Går det, Herre, som jeg vil

Jesus Kristus

Du bøjer dig ned

og vasker dine disciples fødder.

Samme nat fornyr du den pagt

som din far har indgået med sit folk.

De fem korte linjer er indledningen til bønnen ved gudstjenestens begyndelse i dag. I de fem linjer er der et indbygget et kolossalt spænd, som er selv spændet i kristendommen.

Min prædiken i dag handler om det og har to kapitler. De to kapitler handler

om det samme, bare på to forskellige måder. Første kapitel kommer her:

1.

Der er det helt enkle, simple, hverdagslige; at Jesus vasker de andres fødder.

Han rejser sig, henter et fad med vand og et håndklæde og begynder at vaske fødder. Det var slavens arbejde at gøre det i Palæstina på den tid. Et ikke agtet arbejde, og gæsterne i husene har dårligt set eller bemærket den knælende slave eller måske var det husets kvinde, hvor der ikke var råd til slaver. Det har været selvfølgelig og behageligt at få vasket det gule støv fra de tørre veje af fødderne før middagen. Men ingen har takket for det.

Og så fornyr Jesus den pagt som Gud har indgået med sit folk. Fra vaskefadet med det beskidte vand og de knoglede fødder med nedgroede negle og knyster til den guddommelige pagt – sat med regnbuens tegn. Selveste Guds pagt med menneskene. Den pagt, vi minder hinanden om, hver gang vi går til alters sammen og hører gentagelsen af Jesus ord skærtorsdag: *Drik alle heraf; dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse.*

Et kolossalt spænd er der i fortællingen og i dagen i dag, skærtorsdag – fra det meget nære, upågtede og ydmyge til det helt store – en pagt, en syndsforladelse, blod. Vand og blod. Det lave og det høje. Et spænd mellem noget, vi umiddelbart let forstår; at det er godt at hjælpe et andet menneske med at få støvet af fødderne. Til det vi næppe nogensinde helt kan forstå; at Gud giver sig selv som blod og vin og dermed tilgiver al vores synd; og dermed renser støvet af vores sjæle.

Men det er i det spænd, den kristne tro findes. For det handler ikke om det ene overfor det andet; den simple slave-handling overfor den almægtige Guds store gestus. De to handlinger er tæt forbundne, som var de tvillinger. Som to sider af den samme sag. For det største er rummet i det mindste og åbenbart ubetydeligste, og det mindste og skrøbeligste er samtidig det største. Sagt på en anden måde: Guds fornyelse af sin pagt med menneskene er både den mysteriøse forvandling af vin til blod og brød til krop, og samtidig rummes Guds pagt i den enkle handling at vaske den andens fødder. Dit blik skal løfte

sig mod himlen, regnbuen, lysvædet, det voldsomme, det ufattelige, og du skal både fryde dig og frygte det, du ikke forstår. Og samtidig skal dit blik søge ned og opdage det menneske, der har brug for din helt simple og enkle hjælp.

At se begge veje er at se med troens blik. Op og ned.

Fodvaskning uden blik for den guddommelig pagt er blot etik og ikke tro.

Den mysteriøse guddommelige pagt i blodet uden fodvaskning er magisk tryllesnak, der er uden kontakt med den konkrete verden.

2.

Så kommer kapitel 2. Det samme blot på en anden måde. Jeg begynder med et citat fra den salme, vi lige har sunget:

Tænk, erantis, at du gider

her i disse ulvetider

Halvt sagtmødig, halve forvorten

kigge op igennem skorpen.

Jeg ved godt, at det er lidt for sent at synge om erantisen. For den har jo gjort sit og påskeliljen har allerede taget over, derude i mulden. Men jeg kan ikke stå for Johannes Johansens ord.

I en verden, der går under

såret med titusind vunder

står du op i dette vanvid

såret selv af frostens tandbid.

I går hørte jeg et interview med forfatteren Christel Wiinblad, der netop har udgivet en bog, hun har kaldt Deep Purple – Dyb Violet. Hun siger, at hendes bog er en slags bøn. Og at bede er intet andet end at sende kærlighed ud i verden. Hun siger, at mennesket kan komme til det punkt, hvor man ikke kan komme længere med sine meninger, og hvor det heller ikke er muligt at handle. Man kan komme til magtesløshedens punkt. Lige dér, siger hun, er der ikke andet at gøre end at bede. At bede er at forestille sig alt det gode, man vil for andre. At bede er at insistere på, at der er al grund til håb, at verden er god, og at universet er kærlighed.

Johannes Johansens erantis er sådan en bøn. Den kan ikke stille meget op mod verdens vanvid. Men den dukker alligevel op, med nakken først og bryder verdens frosne skorpe med sit lille gule håb. Og digteren spørger:

Kan en dråbe af dit blod

fylde os med kraft og mod?

Er din lille nåde nok

mod et verdensragnarok?

Han svarer ikke. Men han takker og beder:

Tak, erantis, du står op

lysende fra tå til top

af en evangelisk trods

lys du også gennem os

Christel Wiinblad siger, at man kan stå op en morgen og høre en solsort synge og igen få håb og tiltro til kærligheden. Det store er i det små, og det er ikke betydningsløst. Det rummer tværtimod den største betydning.

At vaske fødder er ikke kun en slaves handling men samtidig Guds store kærlighedsgestus.

At agte en lille forgængelig erantis er samtidig at agte det store håb for verden.

Er din lille nåde nok mod et verdensragnarok? Nej, den lille nåde i fodvaskningen og i erantisen er ikke nok til at ændre verden i morgen. I morgen

langfredag vil de stadig slå børn ihjel i Gaza, og mødre i Ukraine og Rusland vil stadig miste deres sønner og døtre. Verden er også fyldt med vanvid i morgen. Også i morgen vil mennesker anstrenge sig med at ødelægge livet for andre. Men den bøn, du beder gennem at vaske din næstes fødder og takke erantisen for at trodse den fjendske frost, den bøn og den simple handling vil være at sende en kærlighed ud i verden, der er med til at hindre, at den går helt under i ragnarok.

Du kan føle her på tærsklen til langfredag, at dine meninger ikke længere rækker og at du ikke ved, hvad du skal gøre. Men det er hverken småt eller ubetydeligt at gøre en lillebitte ydmyg handling for dit medmenneske, eller at takke en erantis. For det store er i det små, og det små rummer det største.

Hver gang du gør noget for den anden, bare en lille ting, så fornyr også du pagten med Gud: den kærlighedspagt, der spænder dit liv ud mellem himmel og jord, og som er tegnet på, at universet faktisk er skabt af kærlighed, og at der er al grund til håb.

At tro er at være i spændet mellem det helt store og det ganske små og vide, at Gud i lige høj grad er til stede begge steder.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Skærtorsdag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kirsten-jorgensens-praediken-skaertorsdag>